(1)

FMT-01

Bachelor's Degree Programme (BDP)

Assignment

(For July, 2011 and January, 2012 sessions)

Foundation Courses in Marathi-01

ignou
THE PEOPLE'S UNIVERSITY

School of Humanities
Indira Gandhi National Open University
Maidan Garhi, New Delhi-110068

Foundation Course in Marathi
Assignment 2011-12

Programme Code: BDP
Course Code: FMT-01

Dear Student.

Herewith is an assignment for you. Through this assignment we would help you in assessing your progress in the study of this course.

Before attempting the assignment read the directions given below:

1. In this assignment two kinds of question have been asked - long answer questions and short answer questions.

2. Read the units carefully in order to answer the questions. You must also read newspapers and magazines. And also listen to the news broadcasts on the radio and watch the news telecasts on the TV. This will help you in gaining proficiency in the language.

3. Keep the purity of your language and readability of your answer in mind if you wish to get a high grade. While writing the assignment keep the following in mind:

   (i) Read the questions carefully so as to know what has been asked. Then think of the answer. The answer may not always be available in the reading material. As it is language course a few samples have been mentioned in the study material you must try to think of other examples in use. For this you need to listen and read carefully in your everyday life.

   (ii) Write your name, enrolment number, full address and date on top right-hand-corner of your answer sheet(s).

   (iii) Write the Course Title. Assignment Number and the name of the Study Centre you are attached to on the first page of your response sheet(s).

The first page of the assignments booklet should be like this:

Enrolment No: ……………………...........................
Name:.…………………………………………………
Address:.………………………………………………
……………………………………………………
Date:.………………………………………………....

Course Title.! ……………………………………
Assignment No..………….....................................
Study Centre..………….......................................

---

4. Use only foolscap size paper for your response and tag all the pages carefully.

5. Write the relevant question number with each answer.

6. You should write the assignment in your own handwriting.

7. **Submission:** The completed assignment should be sent to the Coordinator of the Study Centre allotted to you. The last dated for submission of this assignment are: a) **31st March, 2012** for July 2011 session, and **b) 30th September 2012** for January 2012 session.

GUIDELINES FOR WRITING THE ASSIGNMENTS

You will find it useful to keep the following points in mind:

1. **Planning:** Read the assignment carefully. Go through the units on which they are based. Make some points regarding each question and then rearrange these in a logical order. Write the answers in your own words. Do not reproduce passages from the units.

2. **Organisation:** Be a little more selective and analytical before drawing up a rough outline of your answer. In an essay-type question, give adequate attention to your introduction and conclusion. The introduction must offer your brief interpretation of the question and how you propose to develop it.

The conclusion must summarise your response to the question. In the course of your answer, you may like to make reference to other texts or critics as this will add some depth to your analysis.

Make sure that your answer:

a) is logical and coherent;

b) has clear connections between sentences and paragraphs;

c) is written correctly, given adequate consideration to your expression, style and presentation;

d) does not exceed the number of words indicated in your question.

Note: ***Remember the submission of assignment is precondition of permission of appearing in examination. If you have not submitted the assignment in time you will not be allowed to appear in examination.***

मराठी भाषेचा अधिष्ठान अभ्यासक्रम   Programme: BDP

स्वाध्याय क्र. -   Course : FMT-01/1H2

पाठ्यक्रम कोड : FMT-01   Marks : 100

प्र. 1) खालील प्रश्नांची उत्तरे प्रत्येकी एका वाक्यात लिहा. 05

1. मराठी कथा कोणत्या अवस्थांतून गेली आहे ते सांगा.
2. मानस्वर म्हणजे काय व ते किती आहेत?
3. आधुनिक युगाला काय म्हणतात?
4. भाषांतराचे प्रकार कोणते?
5. तत्सम शब्द म्हणजे कोणते शब्द? दोन उदाहरणे द्या.

प्र. 2) रिकाम्या जागा भरा. 05

1. बातमीलेखन .... पद्धतीने केले पाहिजे.
2. भाऊरावांनी .... ची संकल्पना कृतीत आणली आणि श्रमाला प्रतिष्ठा दिली.
3. व्यंजन उच्चारणाच्या वेळी स्वरतंत्रीमध्ये हवेचे कंपन न झाल्यास जे उच्चारण होते त्यास ..... म्हणतात.
4. दलित ही संज्ञा .... आहे.
5. वाक्प्रचार आणि म्हणी यांच्याद्वारा त्या त्या .... प्रतिबिंब दिसून येते.

प्र. 3) कंसात दिलेल्या सूचनेप्रमाणे करा. 07

1. कपट, विचार (या शब्दांची तृतीया विभक्तीची एकवचनी रूपे लिहा.)
2. निपुण, पुरुष (या शब्दांपासून भाववाचक नामे बनवा)
3. शब्दांची द्विरुक्ती होऊन बनणारी दोन क्रियाविशेषण अव्यय लिहा.
4. मुकी जनावरे आता काय करतील? (या वाक्याचे भावे प्रयोगात रूपांतर करा.)
5. कपाळकरंटा, मनोरथ (या शब्दांचा समास ओळखून विग्रह करा.)
6. शाप म्हणू नये धाकला ...... (म्हणीचा उत्तरार्ध पूर्ण करा.)
7. प्रतेक व्यक्ति आपल्या आधिच्या पिढीपासून शीकते. (वाक्य शुद्धलेखनाच्या चुका दुरुस्त करा.)

प्र. ४) खालील विषयावर जाहिरात लेखन करा 06

1. मोबाईल फोन (भ्रमणध्वनी)
2. कुकर
3. केसांचा शाम्पू

प्रश्न 5) खालील प्रश्नांची उत्तरे प्रत्येकी 300 शब्दांत लिहा 30

1. शतायुष्यातल्या आपल्या दुःखाकडे प्र. ई. सोनकांबळे आज कोणत्या वृत्तीने आणि दृष्टीने पाहत आहे? लेखकाच्या व्यक्तिमत्त्वाचे कोणते पैलू त्यात दिसून येतात?
2. 'लोकशाहीविरील डॉ. आंबेडकरांचे विचार स्पष्ट करा.
3. 'नव्या मनुतील गिरिधर पुतळा' ही मर्ढेकरांची कविता म्हणजे एक संपूर्ण सलग असे प्रतिमाचित्र आहे. स्पष्ट करा.

प्रश्न 6) खालील प्रश्नांची उत्तरे प्रत्येकी 150 शब्दात लिहा. 18

1. नाटक आणि एकांकिका या प्रयोगात्मक साहित्यप्रकारांची तुलना करा.
2. 'भ्रष्टाचार आज शिष्टाचार झाला आहे' या कल्पनेचा विस्तार करा.
3. 'संतांचे आम्ही वारसदार आहोत...' असे संत तुकाराम महाराज का म्हणतात ते स्पष्ट करा.

प्रश्न 7) टिपणे लिहा (कोणतेही पाच) 20

1. कर्मवीर भाऊरावांचे तत्त्वज्ञान
2. अरविंद गोखले यांचे कथालेखन विशेष
3. संहारक्षम अण्वस्त्रे आणि मानवी जीवन
4. तात्याचे व्यक्तिचित्र
5. काव्यभाषेचे स्वरूप
6. ललित लेखकाची आकांक्षा

प्रश्न 8) तुमच्या जवळच्या मित्राला / मैत्रिणीला नोकरी मिळाली आहे, त्याबद्दल त्याला अभिनंदन करणारे पत्र लिहा. 05

प्रश्न 9) खालील उताऱ्याचे सारांशलेखन करा 04

कामगार स्त्रियांसारखीच स्थिती आज शेतमजूर व गरीब शेतकरी स्त्रीची आहे. किंबहुना त्याहूनही वाईट आहे. ती श्रीमंत शेतकऱ्याच्या शेतावर काम करायला जाते. तेथे तिला मजुरीचा दर अत्यंत कमी मिळतो. तिच्या श्रमाची चोरी होते. पुरुषाच्या बरोबरीने काम करूनही तिला १ रुपया रोज किंवा दीड रुपया रोज मिळतो. वर्षाकाठी जेमतेम १०० दिवस काम मिळते. बाळंतपणाचा खर्च मिळत नाही की सुट्टी मिळत नाही किंवा मुलांना सांभाळण्यासाठी शिशुकेन्द्र चालविले जात नाही. तिच्यासाठी असे कायदेसुद्धा झाले नाहीत. एकटेदुकटे दूरवर रानात काम करावे लागते. त्या वेळी कोणतेही संरक्षण मिळत नाही.

शेतातील काम व घरगुती काम अशा दोन पाळ्या तिच्याही नशिबी आहेतच. दारू पिऊन आलेल्या नवऱ्याचा मारही तिला खावा लागतो. मुलाला झोपलीत घालून कामाला जावे लागते. तेथे दोन मिनिटे दूध पाजायला बाजूला बसले तर मालक ओरडतो. शिक्षण नाही. अडाणीपणा, अंधश्रद्धा यामुळे ती अधिकच पिचली जाते. मात्र या स्त्रियांना कामगार-स्त्रियांसारखी सामूहिक मालकीची जाणीव एकदम येऊ शकत नाही. यंत्रावर एकत्र काम करून कामगार स्त्रीला सामूहिक कामाचे महत्त्व पटते. तसेच आधुनिक यंत्रांचा परिचय होतो. बदलत्या जगाचे भान येते. शेतावर काम करणारी शेतमजूर स्त्रीही हा बदल बघत असते. नांगराच्या बदल्यात ट्रॅक्टर येतो. छोट्या शेतकऱ्यांच्या जमिनी जातात; पण तिच्या मनातील आपल्या मालकीचे शेत असावे ही कल्पनाही पूर्णपणे गेलेली नसते. आता शेतमजूर-संघटना स्थापना होत आहेत व शेतमजुरांनाही संघटनेचे, सामूहिक कामाचे महत्त्व कळून येत आहे. आपली मजुरी वाढविण्यासाठी व आवश्यक सवलती मिळविण्यासाठी स्त्रियांनी या संघटनेत भाग घेतला पाहिजे. नेतृत्व पुरुषांच्या हाती सोपवून गप्प न राहता नेतृत्वासाठी पुढाकार घेतला पाहिजे व इतर स्त्रियांना संघटनेसाठी मार्गदर्शन केले पाहिजे. मानव म्हणून स्थान मिळवायचे असेल तर क्रांतीशिवाय पर्याय नाही, हे राजकारण शिकले पाहिजे.

Printed at : Raj Printer, A-9, B-2, Tronica city, Loni (Gzb.)